

?Maquiavel a Barcelona

«L'ordre constitucional espanyol ha perdut el consens, així que ja només li queda la força»

Llegiu aquí la versió original de l'article de Jonathan Martínez (<https://www.naciodigital.cat/opinio/20273/maquiavelo/barcelona>)

L'1 de febrer de 1976, Barcelona s'omple de proclames per l'amnistia. Fa més de dos mesos que ha mort el *Caudillo* i les presons estan plenes de dissidents polítics. Joan Carles I és el cap de l'Estat i Carlos Arias Navarro, l'insigne capitost franquista, assumeix la presidència del govern d'Espanya. Des de la clandestinitat, l'Assemblea de Catalunya ha fet una crida a cobrir els carrers i milers de persones responen en una de les manifestacions més emblemàtiques de la Transició.

Les forces de l'ordre públic, com una extensió ombrívola de la dictadura, irrompen en les protestes sense cap altra intenció que silenciar les consignes i sembrar el caos. "S'ha de carregar amb tot", s'escolta a l'emissora policial. L'advertència no és inofensiva. Tot just un mes després, els mateixos cossos armats mataran cinc treballadors a Vitòria. "Hem contribuït a una de les pallisses més grans de la història", diran aleshores per l'emissora.

Som al passeig de Sant Joan. La Policia Armada carrega contra la multitud. En un moment de confusió, els grisos acorralen un grapat de persones. Alguns cauen indefensos. Les porres s'hi recreen. Al terra, rendit i protegint-se la cara amb les mans, veiem el vell activista Ferran Garcia Faria. A pocs metres de l'escena, refugiat rere un arbre, el fotògraf Manel Armengol immortalitza l'agressió en una imatge que recorrent la premsa internacional.

Entre setembre i desembre de 2017, el govern d'Espanya mobilitza 12.000 policies en una gran maniobra repressiva batejada com Operació Copèrnic. Mariano Rajoy és president. Desapareixen 87 milions de l'erari públic en la improbable tasca d'impedir el referèndum de l'1 d'octubre. Les casernes acomiaden els herois policials entre càntics d'*A por ellos*. Les urnes s'omplen de vots. Arriben els antidisturbis. La Generalitat comptabilitza 1.066 persones ateses en centres sanitaris.

La memòria de les marxés pro-amnistia de 1976 sobreviu gràcies, entre altres coses, a l'ull de Manel Armengol. L'any 2017, en plena era dels *smartphones* i la viralitat, les càmeres telefòniques han format un mosaic d'imatges de violència que ja formen part de la nostra memòria col·lectiva. L'empremta és tan inesborrable que mereix un títol com el que va escollir el fotògraf Jordi Borràs per al seu últim llibre. *Dies que duraran anys*.

Aquesta setmana, a les portes de la sentència del procés, Interior ha ordenat el desplegament de 1.900 agents en Catalunya. A primera vista, sembla una anomalia que l'Estat necessiti un contingent armant d'aquestes característiques per defensar una resolució judicial. Però l'explicació és senzilla: tot ordre polític se sosté sobre una combinació de consens i força. I l'ordre constitucional espanyol ha perdut el consens, així que ja només li queda la força.

"És més segur ser temut que ser amat", escrivia Maquiavel a *El Príncep*. Digueu-nos què fareu quan la gent ni us estimi ni us temi.